

סמסטר ב', מועד דוגמה, תשע"ד
תאריך הבחינה: 2014
מספר קורס: 0366-2180

בחינה בחשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 4
המורה: פרופ' בוריס צירלסון

משך הבחינה: 3 שעות.
מותר להשתמש בדף סיכום אישי.
בחרו 3 מתוך 4 השאלות הבאות.

בהצלחה!

שאלה 1

=35

נתבונן בפוטנציאל

$$U(x) = \int_{\mathbb{R}^3 \setminus \{x\}} \frac{\rho(\xi)}{|\xi - x|} d\xi$$

של פונקציה רציפה $\rho: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ (הצפיפות של מסה או מטען חשמלי). הוכיחו:

(א) אם ρ בעלת תומך קומפקטי אז $U(x) \rightarrow 0$ כאשר $|x| \rightarrow \infty$.

(ב) אם $\int_{\mathbb{R}^3} |\rho| < \infty$ (האינטגרל לא אמיטי) אז U מוגדר היטב, כלומר,

$$\int_{\mathbb{R}^3 \setminus \{x\}} \frac{|\rho(\xi)|}{|\xi - x|} d\xi < \infty$$

לכל x .

(ג) אם $\rho(x) = O\left(\frac{1}{|x|^4}\right)$ כאשר $|x| \rightarrow \infty$ אז U מוגדר היטב, ו- $U(x) \rightarrow 0$ כאשר $|x| \rightarrow \infty$.

רמז: פצלו את תחום האינטגרציה; לפי נימוק כללי, $\int_1^\infty \frac{r^2 dr}{r^4 \max(1, a-r)} \rightarrow 0$ כאשר $a \rightarrow \infty$.

שאלה 2

=35

נתבונן בשדה וקטורי B_γ שמתאים למסילה $\gamma : [t_0, t_1] \rightarrow \mathbb{R}^3$ (גזירה ברציפות למקוטעין),

$$B_\gamma(x) = \frac{1}{4\pi} \int_{t_0}^{t_1} \frac{\gamma'(t) \times (x - \gamma(t))}{|x - \gamma(t)|^3} dt$$

(השדה המגנטי). הוכיחו:

(א) אם $\gamma_1 \sim \gamma_2$ (כלומר, $\int_{\gamma_1} \omega = \int_{\gamma_2} \omega$ לכל חד-תבנית ω), אז $B_{\gamma_1} = B_{\gamma_2}$.

(ב) אם $\gamma, \gamma_i : [t_0, t_1] \rightarrow \mathbb{R}^3$ מסילות, ו- $\gamma_i \rightarrow \gamma$ במובן ש-

$$\begin{aligned} \forall t \in [t_0, t_1] \quad \gamma_i(t) \rightarrow \gamma(t), \\ \exists L \forall i \quad \gamma_i \in \text{Lip}(L), \end{aligned}$$

אז $B_{\gamma_i} \rightarrow B_\gamma$ במובן ש-

$$\forall x \in \mathbb{R}^3 \setminus \gamma([t_0, t_1]) \quad B_{\gamma_i}(x) \rightarrow B_\gamma(x).$$

(ג) ייתכן כי $\gamma_i \rightarrow \gamma$ במידה שווה (כלומר, $\max_{t \in [t_0, t_1]} |\gamma_i(t) - \gamma(t)| \rightarrow 0$ כאשר $i \rightarrow \infty$), אך התנאי $\exists L \forall i \quad \gamma_i \in \text{Lip}(L)$ לא מתקיים, וההתכנסות $B_{\gamma_i} \rightarrow B_\gamma$ לא מתקיימת. (מצאו דוגמה נגדית).

שאלה 3

=35

יהי $F : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ שדה וקטורי (חלק C^1) כך ש- $\forall x \quad |\text{curl } F(x)| \leq 1$, ו- $\gamma : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}^3$ לולאה (חלקה C^1). נתבונן בצירקולציה $\int_\gamma F$. הוכיחו:

(א) אם $|\gamma'(t)| \leq 1$ לכל $t \in [0, 1]$, אז $|\int_\gamma F| \leq 2014$.

(ב) אם $\int_0^1 |\gamma'(t)| dt \leq 1$, אז $|\int_\gamma F| \leq 2014$.

רמז: γ היא נול-הומוטופית, וההומוטופיה היא תיבה סינגולרית.

שאלה 4

=35

יהי $M_1 \subset \mathbb{R}^N$ יריעה n_1 -ממדית, $M_2 \subset \mathbb{R}^N$ יריעה n_2 -ממדית, ו- $M_1 \subset M_2$. הוכיחו:

M_1 פתוחה (יחסית) ב- M_2 אם ורק אם $n_1 = n_2$.

רמז: סימו לב ש- $T_x M_1 = T_x M_2$ עבור $x \in M_1$.